

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Schmerling.

V Ljubljani, 24. maja.

Včeraj popoldne umrl je na Dunaji oče avstrijskega psevdokonstitucionalizma, zgodovinsko znameniti dasi ne srečni državnik Anton vitez Schmerling v 88. letu dōbe svoje.

S Schmerlingom umaknil se je s pozorišča zadnji sotrudnik pri preporodu habsburške monarhije; ž njim legel je v grob zadnji zagovornik nekdanjih, sedaj že davno pozabljenih in pokopanih idealov nemškega naroda, mož, ki je morda največ pripomogel, da so se razmere v državi tako klaverno razvile.

Pokojni Schmerling je bil pravi tip staro-avstrijskega nemškega burokrata in hotel na to svoje burokratsko kopito nabiti državo. Bil je po imenu liberalec, a ob enem goreč zagovornik plemiških predprav; navdan z jožefinskimi idejami je bil vender prepričan, da je masi prebivalstva treba varuhov; burni leti 1848. in 1849. sta ga prinesli na površino javnega življenja in vzlic temu je skušal kolikor mogoče menj ustreči željam narodov in kolikor mogoče več željam stanovskih svojih tovarišev; bil je goreč nasprotnik vseh nenemških narodov, polovičarsk, neodločen značaj in zato je tudi vse kar je stvarjal in ustvaril le polovičarsko, malovredno delo, bolj podobno karikaturi, kakor resnemu državniškemu činu.

Schmerling je zgodaj dosegel velike časti in bil že visok uradnik, ko ga je revolucionarno gibanje l. 1848. spravilo v dotiko s politikom. Vlada ga je poslala kot svojega zaupnega moža v Frankobrod, a že nekoliko mesecev pozneje ga je imenoval nadvojvoda Ivan nemškimi državnim ministrom unanjih in notranjih rečij. Samo leto dni ostal je Schmerling na tem mestu. L. 1849. vrnil se je na Dunaj in postal pravosodni minister ter takrat zanesel v avstrijsko pravosodje duh, čigar poznejšji reprezentanti so bili Herbst, Waser, Heinricher in drugi jednaki možje, duh nemške prevlade v državi in nasprotstva zoper nemške narode. Takrat je jelo pojematí zaupanje prebivalstva v pravičnost sodnikov in za časa največje slave Waserja, Heinricherja, itd. je skoro popolnoma izginilo.

Meseca oktobra l. 1860. izdal je cesar tako-

zvani oktoberski diplom in s tem je napočil čas največjega upliva pokojnega Schmerlinga. Prevzel je ministersko predsedstvo in izdelal februarstvo ustavo, to brozgo centralizma, velikonemštva in stanovskih predprav. Madjari niso prišli v parlament, voljen na podlagi te ustave; nezadovoljni pa so bili tudi vsi drugi narodi, zlasti Slovani, ker jih je Schmerling z volilno geometrijo ukoval v skoro nerazrušne sponse. Ta ustava je ostala v veljavi le malo let; l. 1867. se je deloma premenila, a tudi sedanji ustavi utisnem je še pečat Schmerlingovega duba in zato ima toliko nasprotnikov pri vseh narodih v monarhiji.

L. 1865. odpovedal se je Schmerling vladi in postal predsednik najvišjemu sodišču, predsednik gospodske zbornice in zajedno vodja takozvane ustavoverne stranke v tej zbornici. Tudi od te dōbe naprej deloval je vedno dosledno po svojih idejah, katerim je ostal zvest do zadnjega trenutka, dasi jih iz prepričanja ni nihče več odobral, ker so prouzročile vse zlo, ki je zadelo habsburško monarhijo.

Natura je zahtevala kar jej gre in ugrabila starega Schmerlinga. Nemci naj po njem jokajo, ker da ni bilo njega, ne imeli bi sedanjih svojih predprav; drugi narodi nimajo uzroka, žalovati za mozem, ki je njim in domovini storil toliko zla in nič dobrega.

Deželni zbor goriški.

Epilog.

V Gorici, 20. maja.

Včeraj ob 1. uri popoldne je končal deželni zbor svoje neplodnosno zasedanje, katero se je pričelo dné 20. aprila s četrtjo in završilo z deveto sejo. Do zadnjega četrtka zboroval je samo vsak torek popoldne, ker je pa vročina že velika, požuril se je deželni glavar ter napovedal zadnji seji za četrtek in petek. Plod zasedanja je popolnoma ničev, kajti kar se je odobrilo ali odbilo, mogel bi tudi deželni glavar sam ukreniti, nikdo bi mu ne bil oporekal, najmanje pa poslanci. Zborovanje je samo formaliteta brez vsakega duha in brez najmanjšega uzora: dnevni red je bil pri vsaki seji že rešen, kakor sta glavar in vladni zastopnik hotela, še preden so poslanci svoje prostore v deželni dvorani za-

sedli. Deželni glavar goriški ne trpi opozicije in je ne trpi, njemu so samo pokorni in ponižni sluge po volji in to so tudi naši deželni očetje obeh narodnostij brez izjeme. Kaj ni lepo, delovati samo z udanimi kimovci? Ako bi se bil dež. zbor krepkeje potegoval za koristi dežele, ne bi bila Goriška v tako slabem stanu, kakor je dandanes. Omenim samo železniško zvezo čez Predil ali pa črto Gorica-Podbrdo-Loka, katere je, kakor se splošno govori, naš dež. glavar s tem zavlekel, da, kadar se o jedni progi govori, se poteguje on za drugo in narobe. Še to malo, kar dež. zbor sklene, gre večinoma v korist le laškemu delu dežele, za slovensko stran odpade samo tu pa tam kaka mrvica, akopram imamo Slovenci večino v deželi.

Bog pomagaj!

Osmi seja dne 18. maja t. l. Navzočih 18 poslancev.

Glavar naznani prošnjo cestnega odbora Červinjskega, da bi se ceste k železniškim postajam Villa Vicentina in Červinjan pripozuale za regionalne; dalje prosijo občine Muscoli, Trč, Tržič in druge, da bi se pri postavi o ribarstvu oziralo na njih lokalne odnošaje. Te peticije se odstopijo dotičnim odsekom. Glavar javi nadalje, da je meteorologički opazovalec Josip Bresca umaknil prošnjo za subvencijo; ta točka dnevnega reda torej odpade.

Posl. dr. Gregorčič utemeljuje potem predlog zastran nekaterih prememb v deželnem zakonu o ustanovitvi, vzdrževanju in obiskovanju javnih ljudskih šol. Glavna namera tega zakona je, da bi dež. fond prevzel učiteljske plače, pokojnine in druge pristojbine na svoj račun; za vse druge troške pa, ki jih prizadevajo ljudske šole, naj bi skrbeli dotični okraji. Konečno predlaga, naj se njegov načrt o prememb zakona z dné 6. maja 1870. l. izroči že obstoječemu šolskemu odseku sedmih članov, kojemu se nalaga, da še v tem zasedanju poroča o stavljem predlogu. Nasvet se vzprejme z glasovi slovenskih poslancev, ki so bili v večini; italijanski poslanci so glasovali proti predlogu.

Posl. dr. Pajer prečita poročilo dež. odbora, naj se odobri ravnatelju deželnega muzeja židu Maioniki dovoljena remuneracija 150 gld. in naj se mu dovoli nova remuneracija drugih 150 gld.

Posl. Ivančič prečita poročilo cestnega od-

LISTEK.

V Albanskih gorah.

(Dalje.)

Iz Grotteferrate se podamo v visokoležeče mestice Rocca di Papa. To mestice je kakor ptičje gnezdo prilepljeno pod zelo strmo skalo, ki je ostanek zahodnega roba že omenjenega najvišjega žrela mej Albanskimi gorami. Pot tje gori je precej napeta in v zadnjem delu celo strma. Pa šele ko pridemo do najspodnejših hiš, tedaj šele začne najhujša strmina. Hše so takorekoč jedna nad drugo sezidane in vrh njih stoji škrbasta skala, kjer se je vzdigal v prejšnjih časih trden papeški grad, ki je pa že davno razpadel.

Okoli te skale na njeni severni strani priplazimo se v lepo dolinico, že omenjeni „Campo d'Annibale“. Sredi nje stoji nekaj lesenih barak, kamor prihajajo rimski vojaki vsako poletje na hlad in zdravejšé bivanje. L. 1870 je celebriral tukaj papež Pij IX. pred vsemi svojimi vojaki. Od skale imamo še tri četrt ure hodá na Monte Cavo sredi

šibkega grmičja, ki daje le malo sence. Pot tje gori je precej zlozna in zadosti široka. Pri zadnji četrtini stoji mala kapelica z nadpisom: „Ne intermitas, cave, dicere unum ave! (nanašaje se na ime gore). Tu se pridruži naši poti stara potlakana „via triumphalis“, ki vodi mimo Grotteferrate polagoma in poševno navzgori proti Monte Cavu. Po tej cesti so opravljali svoje slavlje oni vojskovodje, katerim ni hotel senat v Rimu dovoliti triumfa. Pri tej kapelici se odpira tudi najlepši razgled na neposredno spodej ležeči jezeri Lago di Albano in Lago di Nemi.

Pot se potem zavije na levo in po kratki hoji pridemo do zaželjenega cilja. Tu se nam odpre krasen pogled na vse štiri strani sveta. Najbolj nas zanimata Albansko in Nemsko jezero, ki ležita ravno pod našimi nogami v dveh globokih kotlinah, ki sta bili nekaj vulkanski žreli. Njih voda se blišči v solnčnih žarkih kot samo srebro, dočim je gladina Tirenskega morja blede-zlate barve. Morska obala se lahko pregleda od rta Monte Circeo pa tje gori do Civitavecchije. To morje se prav dobro vidi, ali zaradi neugodne solnčne razsvetljave ne podaje nič zanimivega. Proti severozahodu se razgrinja pogled na

sivo ozidje rimskega mesta, iznad katerega se vzdiga neštevilno zvonikov in kupol, a mej vsemi najveličastnejše in najmogočnejše seveda kupola sv. Petra, katera se od povsodi vidi kakor kažipot večnega mesta. Na severni strani se vzdiga izmej rimske ravnine grič za gričem z belimi vasmi in cerkvami na svojem temenu, a nijeden ne doseže višine 500 m. Šele mimo Tivolija dalje se zapazi višjo goro M. Pellechia, 1368.

Najzanimivejši pa je razgled proti vzhodu in severovzhodu na Sabinsko pogorje in na Abruce. Prvo se vleče kot dolga veriga mej Tiberu in Sacco na jedni a Velino-Salto in Liri (Garigliano) na drugi strani ter je skoro popolnoma gola, a nikjer čez 2156 m visoko. Mnogo višji pa so ravno za njimi vzdigajoči se Abruci, čijih glava Gran Sasso d'Italia (2921 m) se prav dobro vidi. Njegovo teme in brbtí bližnjih gora so še vedno s snegom pokriti, dočim se že celo na Mte. Cavu prijazna spomlad smehlja. Vse te gore so popolnoma gole in mnogovrstno razjedene. Podobne so od daleč popolaoma dalmatinskim, hercegovačkim in črnogorskim goram, ki jim stoje ravno nasproti (Frascati je podobno dalmatinskemu mestu Makarska, le da ima mnogo

seka o premembah cestnih zakonov glede prošnje občine Štverjanske, da bi se cesta Vipolže Dolenje Čarovo ter ona po Krojni do državne ceste v Podgori pripoznala za regionalno; ravno tako tudi cesta pri Renčah čez Vipavo na Kras. Prošnji se odstopita dež. odboru za poročanje v prihodnjem zasedanju.

Posl. Abram poroča v imenu peticijskega odseka o prošnji županstva v Lokavcu za podporo pri regulaciji potoka Grajsček. Zbor obljubi primerno denarno podporo ter naroči dež. odboru, se v tem oziru z vlado porazumeti in svoječasno dotični predlog staviti.

S tem je dnevni red končan.

Deveta in zadnja seja bila je v petek v navzočnosti 19 poslancev.

Posl. Venuti prečita dolgo in bombastično interpelacijo glede ženske pripravnice v Gorici. Interpelant se spodbija nad poučevanjem italijanščine zato, ker dotični učitelj ni aprobiran za italijanski jezik, ampak za naravoslovje, matematiko in fiziko. Vladni zastopnik pravi, da bo interpelacijo, koja so podpisali italijanski zastopniki, izročil vladi.

Posl. Verzegnassi prečita poročilo posebnega odseka o ribarstvu v kontinentalnih vodah, ki se nespremenjeno vzprejme v tretjem čitanju.

Posl. Verzegnassi zahteva od dež. odbora načrt zakona o premembah nekaterih točk šolskega zakona z dne 4. marca 1879, zadevajoč zboljšanje plač ljudskim učiteljem.

Posl. Pajer zahteva od dež. odbora načrt zakona o namakanju takozvanega „Agro monfalconese“.

Posl. Bernardelli poroča o pritožbi Josipa Bernardelli in drugov iz Dolenje, ki zahtevajo pomoč proti tamošnjemu občinskemu zastopu. Pritožba pravi, da je sedež županstva, pod katero spada vas Dolenje, v Kožbani in da od 28. starešin govori samo eden italijansko, drugi le slovensko, da županstvo posluje samo v slovenskem jeziku, katerega v Dolenji malokdo razume; zahteva ter prosi se torej, naj se županstvu zapove, da bo uradovalo tudi v italijanščini in da se sedež županstva prenese v drugo selo, ali pa naj se davkarska občina Dolenje loči od občin Mirnik in Kožbana. Poročevalec omeni, da se tej prošnji v nobenem oziru ne more ustreči, ker nasprotuje volilnemu regulativu. Da se pa to neznosno stanje odpravi, naj se odstopi ta zadeva dež. odboru, koji naj v sporazumljenju z namestništvom v bodočem zasedanju poroča, ako bi se mogel § 5. dež. volilne postave za Dolenje premeniti.

Poročevalec dr. Nikolaj Tonkli predlaga, naj se namestništvu v Trstu odgovori, da je dež. zbor iz obrtnih in trgovinskih ozirov prepričan o potrebi ustanovitve novega okrajnega sodišča v Kobaridu.

Dež. odboru se odstopi prošnja društva inženjerjev in arhitektov v Trstu za priznanje volilne pravice tehnikom. Odboru se nadalje odstopi prošnja občin Kal in Koritenca za ločitev od Bolške občine in ustanovitev lastnega županstva. Odboru se odstopi prošnja učiteljev Tolminskega, Goriškega in Sežanskega okraja za priznanje volilne pravice definitivnim učiteljem ter nadučiteljem ljudskih šol.

Dovolijo ali odbijejo se še nekatere prošnje za podpore, potem sklene deželni glavar sejo in za-

več zelenja; a Rocca di Papa gorenjemu delu Spletkega predmestja „Veliki varoš“).

Izmej najbližnje okolice vleče našo pozornost na-se posebno Tivoli in nekaj drugih na visokih skalah stoječih krajev, n. pr. Castel S. Pietro nad Palestrino, kjer je stal najstarejši del mesta Praneste, katero je utemeljil baje Latinov sia (ostanki Fortuninega svetišča, polepšanega po Sulli). Vsi ti kraji so bili izvestno nekda sama prazgodovinska gradišča, katera so mnogo starejša od Rima samega. Rimljani so te trdnjave premagali in njih prebivalce prisilili, da so se naselili na mrzličastih gričih ob Tiberi. Proti jugu in jugozahodu pa leže ravno pod nami slikoviti kraji Nemi, Genzano, Ariccia, Albano, Castelgandolfo in Marino. Nahajajo se tako blizu, da bi si človek upal kamen v nje zalučati. Pod Ariccijo je kotlina „Valle Ariccia“, četrto žrelo v začetku omenjenega velikankega ognjenika. Malo za njo na levi strani se opazi „Jupitrov grič“ (415 m), na katerem stojita dva razpadajoča stolpa kot žalostni pričci nekdanje rimske slave. (Dalje prih.)

sedanje omenjajoč, da so se sklenile nekatere postave, o katerih on misli, da bodo deželi mnogo koristile. Obžaluje pa, da se nekateri predlogi niso jednoglasno vzprejeli, kakor je bilo v prejšnjih zasedanjih zmirom obično. Pri vsem tem pa pripomni, da, akopram so bili v različnih odsekih ostre debate, se poslanci vendar niso nikdar spozabili, ampak so se vedno tako obnašali, kakor je poslanecv dostojno. Ta mejsebojna prijaznost in kolegialiteta upliva na vse strani le dobro in ravno zaradi tega ima prebivalstvo trdno zaupanje v deželni zbor? — — —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 24. maja.

Delegacija.

V četrtek začeta delegacija svoje zborovanje in sicer se snide avstrijska delegacija dopoldne, ogerska pa popoldne. Slovesni vzprejem delegatov pri cesarju določen je za soboto. — Kakor znano, ima letos slovenski narod samo jednega zastopnika v delegaciji in sicer poslanca — Pfeifferja. O naših težnjah se torej ne bo dosti govorilo na tem mestu, dasi se ravno na tem mestu izrečena beseda čuje po celi Evropi.

Češke razmere.

Včeraj popoldne zboroval je ministerski svet in se posvetoval tudi o korakih, katere bi bilo storiti zoper prireditelje škandala v dež. zboru češkem. Neki Dunajski, vladnega ovsa vajeni list vedel je celo povedati, da se bo ministerski svet bavil tudi z vprašanjem, ali je mogoče sodno postopati zoper prireditelje deželnozborskega škandala in ako je mogoče, ali kaže, da se to stori. — V tem, ko si ministri še belijo glave, kaj bi storili mladočeskim poslancem kot nekako kazni, izrekajo tem istim poslancem njihovi volilci zahvalo in zaupanje za njih energično in neustrašeno postopanje. O binokostnih praznikih so bili v mnogih krajih volilni shodi. Na shodu v Novem Dámu, kjer je govoril poslanec dr. Slavík, rekel je neki volilec mej drugim: „Ker smo poslanci volili kot našega zastopnika, delovali bomo tudi v tem zmislu; ako bi se še enkrat poskusilo, raztrgati našo deželo, potem se bo pokazalo, da stoji za poslanci ves narod. Kadar bo treba, poklicali nas bodo poslanci in mi bomo prišli.“ Po teh besedah vstal je vladni zastopnik in razpustil shod.

Vnanje države.

Novice iz Srbije.

Kralj Aleksander in kraljica Natalija sta se zopet razšla; prvi se je vrnil v Beligrad, druga je šla v Bukurešt. Govorice, da se vrne Natalija v Beligrad, so neosnovane. Najbrž hoče počakati, da se konsolidirajo razmere v Srbiji. — Jovan Ristić zapusti definitivno svojo domovino in pojde v Švico in sicer v Vevey. Rizen njega pa se bo iz domovine umaknil tudi vodja radikalcev — Pasić. Imenovan je poslanikom v Peterburgu. Nekaj časa se je bilo bati, da nastane nasprotstvo mej skrajnimi in zmernimi radikali, s tem pa, da se umakne Pasić, je izključena ta eventualnost, izvestno samo v korist Srbije.

Italijanska kriza.

Kralj Umberto ni vzprejel demisije Giolitti-jeve in ta se je odločil za to, da ostane na svojem mestu. Pravosodni in morda tudi finančni minister odstopita, na njuni mesti pa prideta dva senatorja. Vzlic temu je položaj jako nevaren. Giolitti sluti, da ne bo dolgo mogel vladati. Poslanci se unemajo za svoje lokalne in provincijalne interese in nasprotujejo vsem reformam, a tudi senat ni naklonjen vladi. Ta hoče namreč zmanjšati pokojnine, da bi kaj prištedila. V senatu sedé večinoma upokojeni uradniki in ti so seveda v svojem interesu nasprotniki nameravani premembam pokojninskega zakona. Giolitti ne zaupa več ni senatu, ni vladni stranki v zbornici; on vé da ga bo ta prej ali slej zapustila, če pa se je vzlic temu udal kraljevi želji in umaknil svojo demisijo, storil je to, kakor pravi, zgolj iz patrijotizma.

Dopisi.

Iz Trsta, 22. maja. [Izv. dop.] (Volilno gibanje. — Konservativci in progresovci. — Neodkritosrčnost. — Uradniki in volitve.) Čim bolj se bližajo volitve, toliko bolj rase volilno gibanje. Najbolj se pripravljajo progresovci, nekoliko manj konservativci, najmanj pa Slovenci, namreč v mestu.

Progresovci in konservativci prilepili so za binokostna praznika po vseh oglih velikanske oklice, v katerih so nagomilali menda vse blesteče fraze, kar jih premore italijanski jezik. Slovenskih oklicev ni bilo nikjer videti, morda za to, ker oklici sami v nas nikogar ne pridobe za to ali ono stranko.

Kakor ni iz oklicev razvideti, v čem se razlikujejo progresovci od konservativcev, tako tudi ne iz časnikarske, še dosti krotke polemike. Očividno

je, da se konservativna stranka ne upa javno očitati progresovcem, da so nelojalni element. Nelojalnost bivšega obč. sveta, v katerem so bili progresovci v večini, je bila jedini usrok razpusta in je sedaj tudi tista točka, okolu katere se sače ves boj. Javno pa konservativci tega ne smajo povedati, ker bi bili s tem kompromitirani namestnik Rinaldini, saj je on velike let zagovarjal lojalnost progresovcev, dokler niso državni poslanci opozorili najvišje kroge na primerne razmere.

Oficijelno se torej prihvata pravi usrok volilnemu boju in prav ta neodkritosrčnost je najtehtnejši razlog, s katerim računajo progresovci in valed katerega upajo na zmago. Da bi mogli Slovenci pri volitvah v tretjem in v četrtem razredu odločiti izid, o tem, ni dvoma, to pripoznavaajo tudi vodje progresovske agitacije. Vzlic temu pa molče Slovenci, dasi lazijo konservativni agitatorji okoli slovenskih volilcev in jih nagovarjajo, naj pridejo volit konservativne kandidate. Ako bodo konservativci zmagali, zgodilo se bo to samo s pomočjo slovenskih volilcev.

Tudi vlada računa s slovenskimi volilci in zlasti s slovenskimi uradniki. V Trstu je mnogo uradnikov, mej njimi tudi mnogo Slovencev in še več Italijanov. Vlada se ne zanaša na italijanske uradnike. Sicer so že določeni možje, kateri bodo pri volitvah zapisovali, jeli in kdo izmej uradnikov je izostal od volitve, in s tem je zagotovljeno, da pridejo uradniki polnoštevilno na volišče, ni pa še zagotovljeno, kako bodo glasovali, ker je volitev tajna. Vlada je v strahu, da bodo italijanski uradniki glasovali za progresovce, kakor se je to zgodilo pri prvem boju pred nekaterimi leti. Tudi tedaj so konservativci računali na uradnike in dasi je bila udeležba velika, je vendar konservativna stranka takrat korenito propadla.

Tudi sedaj upajo progresovci, da bo večina italijanskih uradnikov prišla na volišče in glasovala za njihove kandidate. Slovenski uradniki pojdejo tudi volit, ker že z ozirom na svojo karijero ne smejo izostati. Prisiliti jih pa nihče ne more, da bi volili tega ali onega in sicer tem manj, ker so volitve tajne; torej?

Iz Turjaka, 21. maja. [Izv. dop.] (Občinske zadeve.) Znano je že cenjenim čitateljem „Slov. Naroda“, da je naš občinski odbor v seji dne 12. sušca t. l. razveljavil gosp. okr. glavarju pl. Thomanu o svojem času podeljeno častno občanstvo, in sicer ne iz osebnih mržnje do njega, ampak zgolj zato, ker nima za našo občino niti najmanjše zasluge, in si je tudi ni hotel pridobiti, celo takrat ne, ko ga je občina prosila, naj vpliva na to, da dobi fara Rob učitelja, katerega je županstvo podpiralo in si ga je ljudstvo želelo. Da je notica v „Slov. Narodu“ z dne 14. sušca l. l. močno razburila duhove, in to ne samo v Kočevju, ampak tudi v Velikih Laščah, skoraj ni treba omeniti. Toda ne to, nego neka druga reč me je napotila, da sporočim v širni svet, kaj da se vse zgodi pri nas. Na zahtevanje nadgozdarja gosp. Schaute kot pooblaščenca virilista grofa Auerperga je g. župan sklical občinski odbor 13. t. m. na sejo, katere se je udeležilo 18 odbornikov. Da bi pa odborniki kaj slabega ne slutili, postavili so se na dnevni red — vaški napisi, katere je na višje povelje prenarediti tako, da bodo dvojezični. Ko se je ta reč rešila, predlagal je g. Schauta, da naj se g. Thoman zopet izvoli častnim občanom. Na to ustane obč. odbornik in svetovalec g. Hočevnar ml. in izjavi v imenu 8 odbornikov, da zmatrajo to reč za končano. Potem so g. Hočevnar in njegovi somišljeniki zapustili sobo, v kateri je ostalo samo 9 odbornikov. Tem ni drugega kazalo, nego pobrati kopita in zapustiti županovo hišo. Da je g. Schauta sedaj prvič s svojim predlogom tako slavno posebel, gre vsa čast g. Hočevnarju, ker se je pri tej priliki pokazal pravega moža, ki se ne da za nos voditi od graščinske stranke. Gosp. županu bi svetovali, naj bi se bolj brigal za občinske koristi, kakor pa za stvari, katere mu svetuje g. Schauta. Občani so z županom nezadovoljni, ker se res za drugo ne briga, kakor da ustreza želji g. Schaute in okr. glavarja. Da je pa predložil letne račune, bilo ga je treba mesece in mesece nadlegovati in pred-

— Dalje v prilogi. —

ložil je je tako površno, da ni čudo, ko mu je večina odbora izrekla svoje nezaupanje. Toliko za sedaj, prilično zopet kaj.

Iz Preddvora, 20. maja. [Izv. dop.] Velika je škoda, katero je napravila pri nas suša! Paše za živino ni, in vode gorjancem zdaj že primanjkuje! Bog nas varuj požara! — Pod Grin-tovcem napravil je gozdni požar škode kakih 4000 goldinarjev. Glavarstvo je vsled te nezgode izdalo oster ukaz, kako je treba paziti, da ne nastane ogenj.

Mislil pa, da je bil ta ukaz namenjen samo kmetakemu ljudstvu, ne pa „gospodi“, vsaj oskrbnik naše grajščine, tik vasi svoje na grmade navleče hoste in drv ne spravi v red! Župan in njega sluga mnogokrat hodita ravno po isti poti, pa ne vidita nevarnosti, ki preti celi vasi! Pa saj biva pri nas, kake tri tedne že „komesar“, ki je bil ljudstvu po srenjskem slugi kot zastopnik „najboljšega zavoda“ priporočen, — da varuje proti škodi ognja. Mislil, ako se ne motim, da je ta gospod ravno ista oseba, od katere je bilo v Vašem listu od 22. aprila l. l. zadosti brati! Nbral je baje precej bivših družabnikov „Slavije“.

Kantonska cesta, katera pelje v Tržič in Kranj, je sredi naše vasi jako ozka. — Minolo leto, ko je krčmar Selan napravil si novo lepo poslopje, umakniti se je moral za dva metra od ceste.

Svet onkraj še vedno preozke ceste je grajščinski, in tam molijo korenine in veje starih trohlenih lip in kostanjev na cesto, pa se spodtikamo nad njimi že leta in leta; a saj smo le prosti kmetje, — in dokler se bomo samo mi spodtikavali, se ne bodo odstranile! Prišel bode čas, ko se bode noga kake višje osebe spodtaknila nad temi koreninami, — potem bodo pač kmalu odstranjene, in cesta razširjena, kakor pred hišo Selanovo „po postavi.“ — Kje je načelnik cestnega odbora?

Zgradbo šolskega poslopja, h kateremu nam je dežela zopet dala 300 goldinarjev, prevzel je gospod Kozelj na Viševku. — Upati je, da se delo kmalo prične, — in tudi dobro izvrši. — Nadučitelj gospod Okorn nas bode pa venderle zapustil, postal je učitelj v Tržiču. — Čestitamo, ne le njemu, tudi Tržičanom! — Služba nadučitelja pri nas je torej razpisana in nadajamo se da bode dosti prosilcev; upamo tudi da nam bode izbran kak vrl možak, ki bode možak ne le na svojem mestu v šoli, temveč tudi možak zunaj šole, — kajti takega pogrešali smo do zdaj! —

Iz Velenja, 21. maja. [Izv. dop.] (Narodno gibanje.) V slovenskih listih se le redkokdaj kaj čita o narodnem življenju v prijaznem našem trgu, zato pa še ni misliti, da je tu zastalo vse narodno gibanje, da je vse mrtvo in indiferentno. Kaj še. Prav dobri Slovenci smo in da je mej nami tudi nekaj delavnih in sposobnih mož, kateri znajo ljudi navdušiti in pridobiti za narodno našo stvar, o tem pričajo dejanja. Ni še dolgo tega, kar so uneti rodoljubi ustanovili bralno društvo, katero lepo napreduje in se razvija ter je postalo središče vsemu narodnemu življenju v našem trgu. Razven tega ustanovila se je tudi narodna godba, kateri stoji na čelu g. Korun, in sedaj se snuje podružnica Ciril Metodove družbe. Pravila za Ciril-Methodovo podružnico doposlalo nam je glavno družbino vodstvo v Ljubljani, za kar mu bodi na tem mestu izrečena dostojna zahvala. Sedaj bo treba le nekoliko energije in podružnica bo dobro uspevala.

Narodno gibanje v našem trgu je izdatno oživel, odkar biva mej nami znani odlični narodnjak, vrli in zaslužni g. Resman. On nas vzpodbuja, on nas drami, on kliče na delo, učeč nas, da je železo kovati, dokler je vroče in on — dela. Da, vrli naš Resman, ko bi bilo v naši dolini več takih mož kakor si Ti, imel bi naš narod že davno vse to, za kar se sedaj še bori!

Domače stvari.

— (XXVIII. redni veliki zbor „Matice Slovenske“) bode v sredo, dne 7. junija ob 5. uri popoldne v mestni dvorani. Vrsta razpravam: 1. Predsednikov ogovor. 2. Letno poročilo tajnikovo o odborovem delovanju v dobi od 1. junija 1892. do 31. maja 1893. leta. 3. Račun o društvenem novčnem gospodarstvu v dobi od 1. januarja do 31. decembra 1892. leta. Računski zaključki so gospodom društvenikom v matični pisarni na ogled

in jim bodo pri velikem zboru tiskani na razpolaganje. 4. Volitev treh računskih presojevalcev. (§. 9. društvenih pravil.) 5. Proračun za leto 1894. 6. Dopolnilna volitev društvenih odbornikov. Po §. 12. društvenih pravil imajo letos iz odbora izstopiti gg.: Grasselli Peter, dr. Lesar Josip, Navratil Ivan, Praprotnik Andrej, Rutar Simon, Stegnar Feliks, Svetec Luka, Šuman Josip, Vavrč Ivan in Zupančič Anton. Popolniti je vrh tega še mesto pokojnega g. kanonika Marna, ki je bil leta 1890. voljen v odbor za dobo štirih let. V odboru pa še ostanejo gg.: Bartel Anton, dr. Detela Fran, dr. Dolenec Hinko, dr. Gregorčič Anton, Gregorčič Simon, Hubad Franc, dr. Janežič Ivan, dr. Jarc Anton, Kersnik Janko, Koblar Anton, Kržič Anton, dr. Lampe Franc, Levec Franc, Majciger Ivan, Pleteršnik Maks, dr. Požar Lovro, Senekovič Andrej, dr. Sernec Josip, dr. Sket Jakob, dr. Starč Josip, Šubic Ivan, Šuklje Fran, dr. Šust Ivan, dr. Tavčar Ivan, Tomšič Ivan, Vilhar Ivan, Wiesthaler Franc, Zupančič Vilibald in dr. Zupanec Jernej. Vsaj 16 odbornikov mora po §. 12. društvenih pravil navadno bivati v Ljubljani. Izstopivši smejo biti zopet voljeni. Pri volitvi odbornikov in pri volitvi treh računskih pregledovalcev (4. točka) se uštevajo tudi volilni listki tacih društvenikov, ki sicer niso mogli priti sami k zborovanju, ki so pa vender volilne listke poslali odboru s svojeročnim podpisom, tako da ni suma zaradi kake prevare. 7. Posamezni nasveti in predlogi. (Kdor želi v zmislu §. 4. lit. a.) društvenih pravil staviti kak nasvet, mora ga po §. 2. lit. a.) opr. reda predložiti odbor in storiti to vsaj do 2. junija 1893. leta, ako hoče, da pride v velikem zboru na razgovor.)

— (Osobne vesti.) Gosp. dr. Ernest Kramar, zasobni docent na tehniki v Gradci in potovalni učitelj za Koroško, imenovan je načelnikom novoustanovljenega gospodarsko-kemičnega poskušališča v Celovci. — Okrajnosodiški pristav dr. Anton Perišič premeščen je iz Tolmina v Lošinj; pristav Anton Tentor pa iz Lošinja v Pulj. — Vojaškega oskrbovališča namestni akcesist Rudolf Dovgan v Ljubljani premeščen je k oskrbovališču v Zagreb.

— (Umrli je) nagle smrti gospod Jožef Zagorec, znani gostilničar in posestnik, bivši deželni poslanec in župan v Št. Jerneji na Dolenjskem v 76. letu svoje starosti. Vrlemu narodnjaku bodi blag spomin!

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista so poslali kronicine darove za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospa Ana Nolli v Ljubljani 1 krono, gospa Antonija Nolli 1 krono, gdčna. Beti Nolli 1 krono, gosp. J. Rožnik, c. kr. pristav v pokoji 1 krono, skupaj 4 srebrne krono, katere smo izročili družbinemu vodstvu. Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

— (Za družbo sv. Cirila in Metoda) darovali so prvo krono v Trstu: Gospa Fr. Macák, gdčni. Ludm. Foerster in Milka M., gg. Jakob M., J. Klemenc, Furlani, Kalan, E. Pegam in šest odbornikov Tržaške hranilnice vsak po 1 krono, skupaj 14 srebrnih kron. Živeli!

— (Izlet „Sokola.“) S Koroškega piše se nam, da je vest o izletu „Sokolovem“ v Podravlje vse rodoljube jako razveselila. „Katoliško-politično in gospodarsko društvo“, katero je imelo za ta dan napovedan shod v Dobri vasi, preložilo ga je za teden kasneje, da omogoči svojim članom priti pozdravit vrle Ljubljanske izletnike. — Gotovo bode torej ta izlet, zlasti ako bode ugodno vreme, tako lep, da bode vsakemu udeležniku ostal v trajnem spominu.

— (Letni občni zbor nemškega Schilvereina) vršil se je na binkoštno nedeljo v Toplicah na Češkem. Zbralo se je ad majorem Germaniae gloriam skoro tisoč zastopnikov raznih podružnic in članov, mej njimi seveda tudi nekaj odposlancev iz rajha. Podpredsednik dr. Kraus poročal je o društvenem delovanju v preteklem letu ter je tudi Slovincem razkril marsikaj zanimivega. Povedal je, da so in bodo deležni postali društvenih dobrot na Štajerskem zlasti sledeči kraji: Ljutomer, Slovenji Gradec, Slovenska Bistrica, Konjice, Šoštanj, Laško, Brežice, Rogatec, Št. Lenart, Ormož itd. Izvestno samo kraji, kjer se na meh derejo nesrečni Nemci aliis slovenske poturice! Tožil je poročevalec tudi, da višje štajerske šolske oblasti še vse premalo (sic!) podpirajo „energične nakane“ društvene. Gledé Kranjske konstatoval je dr. Kraus, da je društvo žrtvovalo za časno izveličanje nemških Ko-

čevcev že nad 100.000 gld., da šoli v Domžalah in v Ljubljani dobro uspevati in da je Belipeči naklonilo društvo nemškega učitelja in 5000 gld. prispevka za zgradbo novega šolskega poslopja. V Celovcu preparira „Schulverein“ v Eggerjevem internatu učiteljske kandidate za njih prihodnji poklic v smislu preblagih društvenih tendencij in s posebnim zadoščenjem naglašal je poročevalec, da je dobilo v preteklem letu 61 koroških učiteljev „častna darila za vestno gojenje nemščine“ recte Judeževe groše za protizakonito zanemarjanje slovenskega maternega jezika otrok. — A vse to je skromni nemški gospodi še premalo in posebno značilno za tendencije tega „uzora“ nepolitičnega in strogo defenzivnega društva je to, da se je ljubeznivi g. dr. Kraus zaletaval v vse naše narodne ustanove, celó v obrtna društva, posojilnice itd.; najhujši trn v peti pa mu je bila naša dična družba sv. Mohorja, ki je izvestno posebno opasna ubogi nemški deci! Še celó zgradba „Narodnega doma“ v Ljubljani (!!) vznemirja te blage rešitelje nemških otrok — s slovenskim maternim jezikom. Gospoda je pač postala že precej odkritosrčna! Kot posebno specialiteto najel si je „Schulverein“ za letošnje zborovanje Dunajskega župana dra. Prixa, ki je urbi et orbi razglasil, da je Dunaj strogo nemško mesto in da bo tako tudi ostalo. No, kar se mora tako slovesno zatrjevati, to navadno že ni več čista resnica. — Sicer pa je imel „Schulverein“ lansko leto okroglo 240.000 gld. dohodkov in ker se je od tega grešnega denarja porabil velik del za vzgajanje slovenskih janičarjev, zategadelj priporočamo instruktivno poročilo dra. Krausa v premislek zlasti tistim Slovincem, ki hoté prokletstvo narodnega razkola zasejati sedaj tudi v našo šolsko družbo, katero nam v obrambo našega naraščaja ohrani in jači Bog!

— (Ažijo) za carinska plačila, ki se odštevajo v srebru mestu v zlatu, določil se je za mesec junij na 22% v srebru.

— (Učiteljsko društvo za Kranjski šolski okraj) imelo je dne 18. t. m. letno svoje zborovanje v Št. Jurji nad Kranjem. Zbralo se je 13 učiteljev in 5 učiteljic. Ob 11. uri popoldne otvoril je društveni predsednik g. nadučitelj Jelenc zborovanje, ki se je vršilo v prostornem šolskem poslopju, pričnši s praktičnim poskusom o pokončni pisavi. Učenci in učenke izvajali so praktično pisavo zelo natančno, da, hvalevredno. Po dovršenem praktičnem poskusu zapustili so navzoči učenci in učenke šolo in oglašili se gosp. učitelj Kos iz Homca pri Kamniku k besedi, povdarjaje praktičnost nove pisave in ob enem se zahvaljevalje gosp. nadučitelju na temeljitej razpravi. Potem se sklene jednoglasno resolucija, da naj se uvede v vseh šolah Kranjskega okraja pokončna pisava „Blahovš-ova“ in naj se preje ko možno prirede za tisto potrebni abecedniki. Na to so se rešili dopisi zaveze slovenskih učiteljskih društev in volitev poverjenika za njo. Izvoli se jednoglasno gosp. nadučitelj Jelenc; poverjenikom pedagoškega društva se pa voli g. učitelj Režek iz Kranja. Za glavno zborovanje zaveze, ki bode dne 16. avgusta t. l. volijo se delegatom: gospdč. Roos in Golf iz Kranja ter gg.: Režek, Kmet, Bergant, Traven in Petkovšek. Slednjič se po predlogu gosp. Jelenca sklene, da priredi društvo dne 6. julija t. l. izvanredno zborovanje v Naklem, pri katerem bi se razpravljalo o „knjižnici in njeni porabi“. Po zborovanju, ki se je zaključilo s trikratnimi Slava-klici cesarju, bil je skupni obed v gostilni g. J. Grajzarja pri „Golobu“, kjer so se vršile razne napitnice in je mej prijateljsko zabavo ter petjem le prehitro prišel čas razida in slovesa od prijaznega Št. Jurja.

— (Najdeni stari novci.) Pri popravljani neke vrtno ograje v Žalcu izkopali so delavci lonec, v katerem je bilo kakih 300 srebrnih novcev, večinoma iz 13. stoletja.

— (Sodišče v Kobaridu.) Ker je tudi deželni zbor Goriški pritrdil željam Kobaridcev in drugih proslincev, da se ustanovi okrajno sodišče in davkarija v Kobaridu na Goriškem, izrekle so se merodajne oblastni v deželi za ustanovitev sodišča in davkarije. Ta želja tamošnjega prebivalstva se torej utegne skoraj uresničiti.

— (Sedemdesetletnica dra. Ante Starčevića.) Včeraj je minulo 70 let, odkar se je rodil Ante Starčević, prvak stranke prava, zdaj v združeni složni opoziciji poleg Strossmayra najodličnejši

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu!

Vsak dan se prodaja: (4-14)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

Učenca

ki je vsaj 15 let star, krepak in marljiv, vzprejme **tako** Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 4. (558-1)

Dobri in čili delavski

konji

prodajo se **tako** pri gradbi dolenske železnice bratov Redlich & Berger v Vodmatu v Pongratz-evih kolibah. (556)

Hiša

z lepim vrtom, poleg katere so tudi njive in senožeti, tako da se vrt lahko razširi in napravi tudi drevored, v najlepšem kraju **Škofje-loškem**, pripravna za letovišče, gostilniško obrt, ki se že zdaj tu izvršuje, ali za kupčijo, (22-2)

se prodá.

Več se izve pri lastniku **Franu Fojkarju** v Škofji Loki. (482-3)

Prodaja se iz proste roke

veliko posestvo

blizu **Mokronoga**, nekdanj graščinsko zemljišče, z vsem gospodarskim poslopjem, z ži-vino in gospodarskim orodjem pod prav ugodnimi pogoji. Prvo polovico kupnine je treba takoj plačati, drugo pa z ugodnimi obrestmi kasneje. — Več se izve pri **Karolu Šašlju** v **Mokro-nogu**. (533-2)

Št. 10.417.

Razglas.

Zaradi oddaje del pri **napravi nove ceste** od Poljanske ceste preko **A. Dečmanovega** posestva do Strelških ulic z **napravo betonskih kanalov** in z zidarskim delom vred, se bode vršila

dné 2. junija letos ob 10. uri dopoldne

javna pismena ofertna obravnava

pri podpisnem magistratu v pisarni mestnega stavbinskega urada (Mestni trg št. 2, I. nadstropje), kjer so tudi pripadajoči načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki ob navadnih uradnih urah vsakemu na vpogled razgrnjeni.

Ponudbe, v katerih je navesti **jednotne cene** in na njih podstavi proračunene skupne zneske troška za dotična dela, je izročiti **zapečateni** in s pripadajočim 5% vadijem opremljene do določene ure. Niti ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale predpisu, niti take, katere bodo prekasno uložene, se ne bodo jemale v poštev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 22. maja 1893.

Št. 4933.

Razpis.

Za **Kranjsko** se razpišejo sledeče

službe okrožnih zdravnikov in sicer:

a) z letno plačo 800 glđ.

1.) v **Bohinjski Bistrici**; 2.) v **Črnomlju**; 3.) v **Kočevski Reki**; 4.) v **Senožečah**; 5.) v **Železnikih**.

b) z letno plačo 600 glđ.

6.) v **Logateci**; 7.) v **Radečah**; 8.) v **Št. Petru na Krasu**, event. v **Postojni**.

Prosilci za jedno teh mest uložijo naj svoje prošnje pri **deželnem odboru kranjskem** v **Ljubljani**

do 15. junija 1893. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 18. maja 1893

Da se zvajanjem pride v okom!

Kdor hoče imeti sloveči

Plznski pivni grenčec

pristno original in ne ponarejenega, mora zahtevati **izrecno** 18 tistega, ki ga je glasovita, 50 let (439-9) obstoječa trdka

Moric Auer v Plznu

izumila in ga jedina proizvaja.

Založnik molitvenikov

vsake vrste v slovenskem in nemškem jeziku.

Z dovoljenjem visokočast. Ljubljanskega knezoškofijstva.

MAT. GERBER

(Josip C. Gerber) (524-3)

v Ljubljani.

(Ustanovljeno leta 1837.)

Priporočam se p. n. gospodom **irgovcem** in dam na debelo **20%, 30% do 40% popusta.** Centinik je dobiti na zahtevanje brez plačno.

!v Chicago! (513-4)
k veleznameniti
Kolumbovi svetovni razstavi
priporočajo najugodnejše kombinirane vozne listke od Ljubljane do Chicago in nazaj I. in II. razred po glđ. 245.—, in I. in II. razred po glđ. 370.— in I. in II. razred po glđ. 370.— in I. in II. razred po glđ. 370.—
Josip Paulin v Ljubljani.
Prospekt vsakovrstnih kombinacij so na voljo naj se prej ko prej zagotovi.

Za želodec.

(332-13)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 glđ.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepno, vzbuja tek n pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želodec.

Ljubljana

Mestni trg

št. 10.

Najboljše in najceneje

kupuje se

železo, železnina, okove, cement itd.

pri

Andrej Druškoviču

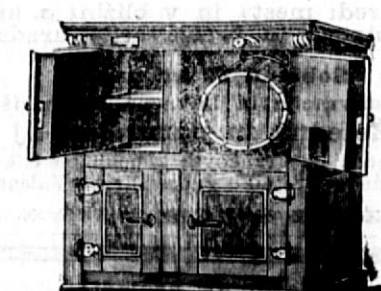
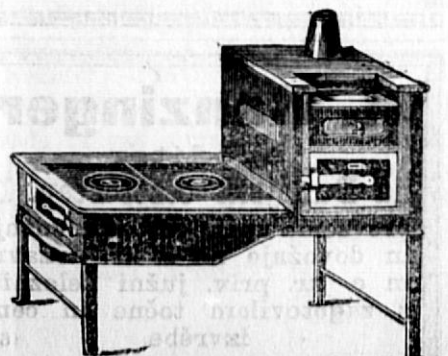
v Ljubljani

na Mestnem trgu št. 10.

Zaloga

nagrobni križev, štedilnikov, finih žag, ledenic

(541-2) po najnižji ceni.

Ljubljana

Mestni trg

št. 10.

rodoljub hrvatski, ki se več časa svojega življenja trudi za blagor in napredek svojega naroda, za nezavisnost in blagostanje svoje domovine. V Zagrebu žestitalo so mu raznih društev deputacije, istotako deputacije vseučilišnikov in zastopniki uredništev opozicijskih listov. V Karlovcu pa so priredili meščani sijajen komers v proslavo sedemdesetletnice dra. Starčevića in v proslavo zjedinenja hrvatske opozicije. Komersa se je udeležilo mnogo odličnih gostov iz Zagreba, Varaždina, Broda itd. Navdušeno nazdravljalo se je slavljencu in Strossmayru, ki sta se tudi pozdravila brzojavno. V krasnih prostorih „Zorinega doma“ bilo je veselo gibanje do pozne noči. Brzojavnih pozdravov došlo je nad 100 iz vseh krajev. Tudi mi kličemo dičnemu prvoboritelju bratskega naroda: Na mnoga leta!

— (Požar v cerkvi.) Binkoštno nedeljo v jutro zapazili so precej velik požar v cerkvi sv. Katarine v Zagrebu. Gorelo je v zakristiji in se k sreči ogenj ni razširil tudi po cerkvi. Škoda znaša okolu 6000 gld. Kako je nastal ogenj ni znano.

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (V Rimu umrl je) slavnij fiziolog Jakob Moleschott, ki je bil od l. 1878 profesor na tamošnjem vseučilišču. Pokojnik bil je rodom iz Hollandije, star 71 let in član italijanskega senata.

* (Nove srbske poštne znamke.) V kratkem se bodo pričele v Belemgradu izdajati nove srbske poštne znamke z podobo mladega kralja v generalski uniformi. Na doseganjih znamkah je videti mladostna podoba kraljeva iz njegovih deških let.

* (V štirih dneh iz Evrope v Ameriko.) Na Angleškem zgradih bodo nov parobrod „Gigantic“, ki bo še večji, nego nekdanji slavnij „Great Eastern“. Goniina moč bo 45.000 konjskih moči, mej tem, ko jih je imel „Great Eastern“ samo 8000. Vožnja preko oceana trajala bo po proračunjenju naglosti novega parobroda samo štiri dni.

* (Delavci na Angleškem.) Nedavno bil je angleški minister vnanjih zadev, lord Roseberry pri slavnostnem pokladanju temeljnega kamna za delavski klub v Ostendu v Londonu. Pri tej priliki izjavil je v svojem govoru nastopno geslo: „osem ur delati, osem ur spavati, osem ur krepčati se in osem šilingov dnevnega zaslužka.“ Ker je angleški šiling jedna naša krona, bi torej po tem programu angleški delavec zaslužil po 4 gld. na dan za osem ur dela!

* (Grozna nesreča) pripetila se je mej gledališko predstavo v Kamliu na Kitajskem. Bilo je kakih 3000 ljudij v šotorih, v katerih se je vršila predstava, ko je nastal ogenj na dveh straneh in se razširil bliskoma, da je nastala strašna zmešnjava. Okolu 2000 oseb se je zadušilo ali pa so jih pobodili bežoč. Mej požarom pridrla je roparska družba v goreča šotore in odvedla 40 žensk, v mestu pa je ropala po hišah in prodajalnicah, ko so prebivalci biteli na pogorišče.

Književnost.

— Podoknica iz „Teharskih plemičev“, transkripcija za klavir, priredil Karol Hoffmeister, prešla je v zalogo knjigarja L. Schwentnerja v Brežicah. Opozorjamo na to slovensko občinstvo, da se pri naročilih obrača naravnost do založnika in ne več do vodje „Glasbene Matice“ g. Gerbiča v Ljubljani.

— Postojina, sloveča Postojinska jama in njena okolica. Pomnožena izdaja s črtežem in dvaindvajsetimi podobami jame, Postojine in njene okolice. Po raznih virih spisal J. B. — Postojina, 1893. Tiskal in založil Rihard Šeber. Str. 62. Cena 25 kr. V tej čedno tiskani in z lepimi ilustracijami okrašeni knjigi čitamo natančen, zanesljiv in spretno sestavljen popis trga Postojine, njene okolice in podzemskih čudes, tako da priporočamo to ceneno knjižico vsakomur, sosebno pa obiskovalcem Postojinske jame, ker se morejo iz nje tako natančno informirati o vsem, kar jih more zanimati, kakor iz nobene druge.

— „Verwaltungs-Bericht der k. k. österreichischen Staatsbahnen für das Geschäftsjahr 1892.“ Vodstvo drž. železnice podaja v tem obširnem, korenito sestavljenem spisu natančen pregled o administraciji drž. železnice, o obstoječih progah in o prometu. Izborni spis ima več fino izdelanih prilog.

— „Vesna“, mesečnik slovenskega dijaštva, prinaša v št. 5 nastopno vsebino: Zora — Poe-

ziji; — Danica — Slovenkam; — Sikolaki — Vrtačev Peter; — 6 — Prevara; — I. Vencajz — Slovenski narod in velike šole; — Jaroslav — Svaritev; — Danica: Ko mine nam mladostni cvet; — Fran — Miljenki; — Glasnik („Vesna“ in „Rimski katolik“); — Vestnik; — Kožičevnost in umetnost.

— „Vatrogasac“, prvi hrvatski ilustrovani strokovni časopis, ima v št. 10. nastopno vsebino: Parnjača po sustavu Metzovem u Heidelbergu; — Navodi za slučaj požarja; — Požari in njihove posledice; — Leonardo Fichtner, nadvojvoda vatrogasnog društva u Valpovu; — Osnova vatrogasnog reda za županiju virovitičku; — Slavnoj upravnoj občini Garešnica; — Iz vatrogasnih družtava; — Poviest dobr. vatr. družtva karlovačkog; — Naši dopisi; — Svaštice. —

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 24. Kongres filologov bil danes slovesno otvorjen. Navzočni vsi ministri pod vodstvom grofa Taaffeja. Zborovalce pozdravil minister Gautsch v imenu cesarja in vlade, Gröbl v imenu Dunajskega mesta in rektor Ludwig v imenu vseučilišča. Po otvoritvi kongresa vršilo se je razkritje spomenikov grofa Thuna, Bonitza in Eksnerja, postavljenih pod arkadami na vseučiliščnem dvorišču.

Dunaj 24. maja. Schmerlingovi hčeri kondolirali cesar, nadvojvode, Taaffe in vsi ministri.

Praga 24. maja. Policija prepovedala za jutri sklicani shod staromestnega meščanskega kluba, na katerem sta imela govoriti dr. Vašaty in dr. Podlipny, in sicer iz ozirov na politični položaj.

Bruck 24. maja. Cesar dospel v spremstvu generalnih adjutantov Paara in Bolfrasa ter tujih vojaških atašejev, da si ogleda vojaški tabor. Proti poslancu Fischerju, navzočnemu pri vzprejemu, izrazil se cesar pohvalno o delovanju deželnega zbora nižjavevstrijskega.

Sofija 24. maja. Ciril-Methodova slavnost minila v celi deželi v najlepšem redu.

Bruselj 24. maja. Rudarski shod bil včeraj otvorjen. Belgijski in francoski delegati se izrekli za predlog, naj se vse vlade pozovejo, da uvedo v gotovo določeni dobi osemurni delavnik. Ako tega ne store, naj se začne splošen štrajk.

Bruselj 24. maja. Na rudarski shod prišla francoska poslanca Barlyja in Lamen-dina je policija iztirala. Oba sta se že vrnila na Francosko.

Rim 24. maja. Zbornica odobrila proračun ministerstva vnanjih rečij s 171 proti 82 glasom.

Berolin 24. maja. Centrum objavil volilni oklic, v katerem pravi, da gre v boj zoper vojaško predlogo in zoper Huenejev nasvet.

Narodno-gospodarske stvari.

— Razstavo perutnine priredi v Celovci od dne 8. do 10. septembra koroško društvo za rejo perutnine. Na tej razstavi kazala se bodo vsakovrstna domača in pitana perutnina, živa in zaklana, dalje razne tice, pridelki in priprave, izdelki obrta in književnosti, ki se pečajo z rejo perutnine. To je prva razstava te vrste na Koroškem. Za najboljše razstavljene reči se bodo delile primerne nagrade. Podrobnejši oklici se bodo razglasili o svojem času.

— Prva Tržaška delniška družba za luščenje riža je imela minuli teden svoje osnovalno zborovanje. Delniška glavnica iznaša 1500.000 kron.

— Zagrebska papirnica. Te dni bil je v Zagrebu glavni zbor „Delniškega društva Zagrebske tovarne za izdelovanje papirja“. Delniška glavnica obstaja iz 3000 delnic po 200 kron. Izdala se bo pa za zdaj le prva polovica to je 1500 delnic, ki reprezentujejo glavnico 300.000 kron. Volil se je upravni odbor in nadzorovalni svet.

— Prekop mej Dunavom in Labo. Te dni pričele so se v Pragi obravnave zaradi izvršenja generalnega načrta za plovitbeni prekop, ki bi vezal Dunav in Labo.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja pot praševanja po „Moll-ovem francoskem zganju in soli“ dokazuje uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega ko-bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično zdravilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštenu povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 4 (18-7)

Umrli so v Ljubljani:

21. maja: Franc Rošek, mizar, 32 let, Hrenove ulice št. 15, pleuritčni eksudat.

22. maja: Ana Avguštin, hišna oskrbnica, 63 let, Gospodske ulice št. 19, marasmus senilis. — Marija Očakar, železniškega sprevoznika hči, 8 let, Marije Terezije cesta št. 12, škariatica. — Terezija Baznik, pomočna sestra pri milosrdnih sestrah sv. Vincenca a Pavla, 42 let, Kravja dolina št. 11, jetika.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
23. maja	7. zjutraj	733.8 mm.	14.4° C	sl. vzh.	obl.	20.00 mm.
	9. popol.	733.6 mm.	23.4° C	sl. vzh.	obl.	dežja.
	2. zvečer	734.3 mm.	15.8° C	sl. vzh.	dež.	

Srednja temperatura 17.9°, za 4.5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 24. maja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 97.65	gld. 97.80
Srebrna renta	97.40	97.45
Zlata renta	117.10	117.05
4% kronska renta	96.25	96.40
Akcije narodne banke	979	979
Kreditne akcije	333.25	333.75
London	123.75	123.75
Srebro	—	—
Napol.	9.81	9.79 1/2
C. kr. cekini	5.83	5.82
Nemške marke	60.80	60.27 1/2

Tvrdka Peregrin Kajzel

naznanja tužno vest, da je nje mnogoletni pomočnik, gospod

Ivan Jensko

danes po kratki a mučni bolezni, pre-viden s svetotajstvi za umirajoče, ob 1/11. uri zjutraj v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v petek, dné 26. maja, ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice.

Svete maše zadušnice služile se bodo v raznih cerkvah.

Dragi ranjki bodi priporočen v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dné 24. maja 1893.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. do 31. maja 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05. minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francovje vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06. minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50. minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francovje vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55. minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzaja, Budejovic, Solnograda, Linca, Ischla, Ljubnega, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27. minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzaja, Budejovic, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53. minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27. minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18. minut zjutraj v Kamnik.

„ 2. „ 05. „ popoldne v Kamnik.

„ 6. „ 50. „ zvečer v Kamnik.

„ 10. „ 10. „ zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51. minut zjutraj iz Kamnika.

„ 11. „ 15. „ dopoldne iz Kamnika.

„ 8. „ 20. „ zvečer iz Kamnika.

„ 9. „ 55. „ zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas, je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12-111)

Mala oznanila.

Pod Trančo št. 2.
Veliko zalogo
Klobukov
priporoča
J. Soklič.
Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)
trgovina z deželnimi pridelki
v Ljubljani, pri mesarskem mostu
Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Sentjanžve koreninice, bele kresnice, češminova zrnja, smrekovo seme, traljkovo lubje, ržene rožičke in druge poljske pridelke. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki. Blago kupuje po najvišjih cenah.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuv (66)
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

FRAN S. BARAGA (405) 1
slikar
na Emonski cesti št. 10
priporoča se p. n. občinstvu in visokocastiti duhovščini za slikanje cerkv, znamenj, novih stavb, sob, za barvanje hiš sgrafito, za firme in dekoracije po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Jos. Stadler
stavbeni in galanterijski klepar in uradni potrjeni vodovodni instalatér na Starem trgu št. 15
priporoča se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbna dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. **Vodovodne naprave** vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poročtvom izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na zahtevanje zastoj. (67)

IVAN VIDER
umetni in kupčijski vrtnar v Ljubljani, Gradišče št. 16
priporoča se častitemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih **vencev in šopkov** in vseh v njegovo stroko spadajočih del. Na prodaj ima vedno mnogovrstne **evetlice** in **evetlične grmiče** po najnižjih cenah. (200)

J. J. NAGLAS leta 1847.
tovarna pohištva
v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).
Zaloga jednostavnega in najfinejšega lesenega in oblaženega pohištva, zrcal, strugarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavés, odej, preprog, zastiral na valjcih, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“
cesarja Josipa trg.
Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.
Priznana izvrstna jedi in pijače in skupno obedovanje.
(70) **F. Ferlinc**, restavratér.

F. BILINA & KASCH
Židovske ulice št. 1
priporočata svojo bogato zalogo vseh vrst **rokovio**, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od družega blaga. **Kirurške obveze** (le lasten izdelek), jamčeno najboljše vrste, z raznimi kiruršnimi pripravami. Velika izbira **kravat, hlačnikov, krtač, glavnikov, mila in parfumov**. Vse po najnižjih cenah.

Josip Reich
Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
priporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralnico** v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Preginjala vsprejmo se za pranje in crēm v pobarvanje. V barvariji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (147)

ADOLF HAUPTMANN
tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja
v lastni hiši
v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 41.
Filijala:
Slonove ulice št. 10—12.

Evgenij Betetto
tovarna za metlje
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3
priporoča čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih **metelj**
od najfinejših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (156)

Brata Eberl
Ljubljana, Franciškanske ulice 4.
Slikarja napisov, stavbna in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (146)
Glavni zastop **Bartholi-jevega originalnega karbolinca**. Maščoba za konjska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN
stavbeni in umetni ključar Kolodvorske ulice št. 22
priporoča svoje (155)
valčasta zapirala za okna in vrata (Rollbalken)
lastni izdelki, prava jeklena plehovina, s tihim zaporom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA
v Ljubljani.
Najbogatejša zaloga za šivilje.
(164)

J. MÜLLER (163)
fotografično - artistični zavod v Franciškanskih ulicah št. 8
priporoča svoj atelier za vsa v fotografično stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povešanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografično stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

M. RANTH (Viktor Ranth) (150)
Ljubljana, Marijin trg 1
priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtenega blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljibanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zavés in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

G. Tönnies v Ljubljani.
Tovarna za stroje, železo in kovinolitvica.
Izdeluje kot posebnost: **vse vrste strojev za lesoreznilce in žage**. (144)
Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Uran & Večaj
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih **pečij in glinastih snovij** kakor tudi **štedilnikov** in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.
Zaloga Vrhliškega piva.
Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtnom. (152)
Kegljišče je na razpolago. Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Hôtel „Pri Slonu“
I. vrste
v sredi mesta in v bližini c. kr. poštnega in brzojavnega urada.
Sobe od 70 kr. naprej.
Restavracija in kavarna sta v hiši. **Železna in parna kopelj** urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svétniku g. prof. dr. pl. Valenti.

L. M. Ecker
stavbeni klepar, konc. vodovodni instalatér Ljubljana (142)
Dunajska cesta št. 7 in 14
priporoča svojo bogato zalogo **kleparskega dela**. Izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela v mestu in na deželi. Izvrševatelj **lesonih, cementnih in klejnih streh**. Zaloga stranskega luka, lesnega cementa in kleja. Na pravilni **strel vodovod** po novi sistemi.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža **Frana Toni kovaško obrt** katero bodem nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba. Z velespoštovanjem (154)
Ivanka Toni v Kravji dolini št. 2.

Uniforme za c. kr. drž. uradnike, uradnike c. kr. drž. železnice, privat. železnice, kakor tudi za c. in in kr. vojsko izdeluje podpisane po najpovoljnejših cenah; tudi preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor **sablje, meče, klobuke za parado**, zlate obrobke itd. **Civilne oprave** izdelujejo se po najnovejši fačoni. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.
F. Casermann (158)
krojač za civilne oprave in uniforme.

Pozor gg. krojači!
FELIKS URBANC
v Ljubljani, pri železnem mostu
ima veliko zalogo vseh vrst suknega blaga, jägerndorfskih, Brnskih tkanin in lodna, kakor tudi mnogovrstnega manufakturnega blaga, hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. (199)
Priporočati je vsem, kateri hočejo dobro blago po nizki ceni imeti!

Pivovarna J. Auer-ja
Gledališke ulice.
Izvrstno pivo lastnega izdelka. Pristna dolenski, hrvaška in črna istrska vina. Priznana **dobra jedila**. Velik, zračni vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cena postrežba. (404) 1
J. Auer, pivovar.

Ivan Somnitz (prej Fr. Pettauer)
urar c. kr. priv. južne železnice Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18
priporoča svojo **veliko zalogo ur**. Poprave se izvršujejo hitro in dobro. (63)

Odlikovan v Gradcu 1890, v Trstu, Gorici, Zagrebu 1891.
Fran Kaiser puškar v Ljubljani
priporoča mnogovrstno zalogo orožja in raznih lovskih potrebščin — kakor tudi pušk lastnega izdelka ter izvršuje vsakojaka **popravljanja** točno in po najnižjih cenah. (406)

Vizitnice in **kuverfe s firmo** priporoča „**Narodna Tiskarna**“.

R. Ranzinger spediter
na Dunajski cesti šte. 15
prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici z zagotovitvijo točne in cene izvršbe. (65)

Kavarna in restavracija v Švicariji.
Od 23. aprila naprej o vsakem času mej doevom **gorke jedi**. Najudaneje podpisani se bode prizadeval, zadovoljiti svojim velenjenjem p. n. gostom v vsakem oziru.
Z velespoštovanjem
(192) **H. Eder**, restavratér.

Podobe umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“ (Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar) dobivajo se na karton-papirji tiskane **komad po 20 kr.** v „**Narodni Tiskarni**“, pri gospodu **A. Zagorjanu** in pri družih knjigo-tržcih.